

Leto III.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Letna naročnina 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

NA MEJAH

Štev. 5.

Ček. račun št. 12.886
Telefon Jesenice 625
Uprava in uredništvo:
Jesenice, Krekov dom

LIST ZA GOSPODARSTVO, PROSVETO IN KULTURO

Jesenice, 1. marca 1938

Imel je Jezusove oči...

Vreden je bil svojega imena, Mihael: kdo je, kakor Bog. Ne, nihče ni, kakor je On, toda podoben mu je vendar bil naš Mihael Oblak. V njegovi veliki, čisti duši je živela Resnica, Dobrota in Lepota. Iz večnosti in neskončnosti je v skrivnostni moči stopila v majhno človeško srce in kakor v prelepem sanjah so se razmaknile ozke stene umrljivega bitja, da so se naselili v njem širni nebeški dvori.

Včasih sreča človeka, ki ima tako tesno dušo, da se vanjo ne bi mogel stisniti niti en sam sončni pramenček. Nič ni luči ob njem. V pokojnem prijatelju pa je bilo toliko nedotaknjene svetlobe, tako razsežno bogastvo duha, kakor da je v njem domovanje Boga. In bilo je tudi, zakaj v njem je živela svetniška duša.

Nedavno sem se srečal z njim, za trenutek sem se srečal z njegovim pogledom. Še nikoli nisem videl tako lepih oči... Za njimi je ležalo

brezmejno življenje, ki se je kakor v pesmi med čistim zvonjenjem izgubljalo nekje v neskončni dalji božjih dvorov. Sedaj vem, imel je Jezusove oči... Nič ni to, kaj je bil, kaj je delal, kje je hodil. Vse je samo to, kako se je boril za čisto poštenje, kako je delal neomadeževan vse dni zemskega trpljenja.

Sedaj vem, imel je Jezusove oči, ker je bilo v njem Jezusovo življenje.

Ugasnile so te oči, ki so tako glasno govorile o drugem, lepšem svetu, ker je duša v sončnem žarku k Soncu pohitela.

Nad njegovim grobom zato ne moremo jokati, razen če jokamo po milosti presunjeni od lepote njegove čiste duše, ki mu je dala, kadar je za trenutek v njem v vsem bogastvu vstala, kakor da je imel Jezusove oči.

Za temi očmi so hodili Janez, Matej, Cahej, Magdalena. Hodimo za njimi še mi, da bomo z njimi srečni vsi.

Z Jesenic

Okrajna hranilnica, ki jo ljudstvo imenuje Stanovnikovo, je začela poslovanje v hotelu »Triglava«. Mi nimamo prav nič proti kakršni koli novi zadrugi, ki zbira raztresene moči našega malega naroda v skupno silo, tudi proti tej ne. Čudno pa se nam zdi, ko sodelujejo v njej advokati, da je takoj v začetku napravila to zakonito napako, da je prevzela nedovoljen naslov. Zadruga zveza v Ljubljani, pri kateri je prosila za sprejem v članstvo, jo je zaradi tega odklonila, ker je dana možnost, da bi drž. pravdnštvo zahtevalo izpremembo naslova. Zadruga je ustanovljena s članstvom z om. zavezo. To se pravi, da vsak član, ki k zadrugi pristopi porokuje za vse njene obveznosti le s tistim zneskom, ki je v pravilih predviden. Tako je možno in se prav lahko zgodi, da je ta garancija dosti manjša kakor pa so obveznosti zadruge. V primeru likvidacije morajo njeni upniki, v kolikor njihovih terjatev ne krijejo zadruga aktivna in garancije iz deležev in iz zneskov, ki jih predvidevajo pravila, utrpeti.

Iz banovinskega zasedanja, na katerem sta se zavzemala za koristi našega okraja gg. Jakob Jan in Peter Arnež, nista mogla prinesiti posebnih uspehov, ker se je banovina odločila, da za naprej ne bo trosila svojih finančnih moči za malenkostne zadeve posameznih krajev, ampak bo gradila stvari, ki so v korist skupnosti. Gospod Arnež Peter je na tem zasedanju stavil posebno mnogo predlogov socialnega značaja, ki bi prišli v korist vsemu delavskemu stanu. Gospod Jakob Jan pa se je zavzemal zlasti za javniški most, ki nikakor ne more priti v življenje. Napravil je prav izredno gesto s tem, da je iz svojega pomudil 40.000 dinarjev kot prvi prispevek, če se most zgradi. Takih predlogov s strani raznih predstavnikov doslej nismo bili vajeni.

Vincencijeva konferenca vabi na svoj redni

Jeseniški delavski dom

Zadnjič smo pod tem naslovom poročali o skrbi sedanje občinske uprave za zgraditev občinskega delavskega doma v naši občini. Povedali smo tudi, za koliko se je lepa misel približala uresničenju, oziroma kaj vse je občinska uprava sklenila in že dosegla za ta namen. Danes bi nekoliko pogledali v notranjo ureditev in delo te bodoče socialne institucije.

Delavski dom bo že po svojem imenu namenjen koristim predvsem našega delavstva. Po zamisli snovateljev bo v njem tranzitno prenočišče s skupno moško in skupno žensko spalnico. V teh spalnicah bodo številni delavci, ki prihajajo in odhajajo iz domovine skozi Jesenice, mogli dobiti prenočišče za malenkosten znesek, ali v primeru potrebe popolnoma brezplačno. Kdor vsaj malo pozna številko delavstva, ki pri nas ne more tvegati plačila v raznih sedaj obstoječih prenočiščih, ki jih nudijo naši privatni hoteli, restavracije in gostilne, bo vedel, kako zelo je to potrebno.

V domu bodo nadalje stanovanjske sobe za naše delavstvo, za moške, različne po velikosti in različne tudi po številu stanovalcev. V eni sobi bo tako prostora za enega do štiri delavce.

V hiši bo lastna delavska kuhinja, dostopna vsakomur. Skušala bo nuditi tečno, zdravo in okusno hrano po najnižjih možnih cenah. Saj kuhinja ne bo organizirana kot dobičkanosno podjetje.

Razume se samo po sebi, da bodo v domu tudi pralnice, kopalnice, bolniška soba, sprejemnica itd., kar vse spada v tako hišo, ki naj bo delavcu pravi dom s celotno oskrbo. Seveda bo uresničenje lepega načrta stalo mnogo dela že za časa gradnje, stalno bo pa nalagalo dosti skrbi bodoče upravljanje doma in dopolnjevanje ter dovrševanje istega za potrebe, ki se bodo javile šele z dejanskim začetkom poslovanja v njem. Že danes lahko trdimo, da bo z zgraditvijo tega delavskega azila, ki je res potreben, a je namenjen z

letni občni zbor, ki se bo vršil v veliki dvorani Krekovega doma v četrtek 10. marca. Članstvo naj občni zbor poseti polnoštevilno, s seboj pa naj pripelje tudi tiste svoje prijatelje, o katerih ve, da se zanimajo za naše delo in ga po svojih močeh tudi radi podpirajo. Delo Vincencijeve konference je razveseljivo in kaže vedno lepše uspehe.

Krekovo prosv. društvo uprizoni v nedeljo, dne 27. februarja ob 20. uri veseloigro »Dva para se ženita«; v torek, dne 1. marca ob 20. uri zabavni večer »Ljubosumnost čevljarja Peteršilčka«, — Za postni čas pripravlja to društvo dramo »Rožni venec«.

Novo slaščičarno v hiši ge. Hrovatove na Gosposvetki cesti je otvorila g. Pavla Arnez.

S Koroške Bele

Katoliški fantje, bodimo dosledni! Proč z marksizmom, doli z lažinacionalizmom, ki se je pri nas zvezal proti narodu v Ljudsko fronto. Tudi tiste, ki so naše uniformirane fante zmerjali s fašisti in ki blatijo naše narodne voditelje, ne maramo.

Dne 4. februarja bomo glasovali z zeleno glasovnico za listo št. 1.

Z Dovjega

Katoliški delavci, volite 4. februarja listo ZZZ. Vložite v kuvertu zeleno glasovnico, druge v koš!

Z Radovljice

Kraj. organizacija JRZ je imela v nedeljo 20. t. m. svoj redni občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Poročila odbora so jasno dokazala, da je organizacija v polnem obsegu storila svojo dolžnost. Z zanimanjem so zborovalci sledili poročilu o splošnem političnem položaju, iz katerega je razvidno, da se nikdar več ne bodo vrnili med nas časi batinaškega JNS režima. Z zborovanja smo poslali pozdravne brzojavke voditelju dr. Korošcu, ministru dr. Kreku in banu dr. Natlačenu. Izvolili smo novi odbor, v katerem je prevzel predsedstvo naš agilni delavec v javnem življenju dr. Alb. Šmajd. Podpredsedstvo pa g. J. Resman. Novemu odboru bomo pomagali vsi kot en mož, da bo dosegel za skupne koristi čimveč uspehov.

Naši katoliški fantje v službi na Jesenicah, glasujte dne 4. februarja za kandidate Zveze združenih delavcev!

Podpore brezposelnim

Dne 1. januarja letos je izšla nova uredba izboljšanja o podpiranju brezposelnih delavcev, ki prejemajo podpore znatno povečane po višini in po času trajanja.

V zvezi s tem so se seveda povišali prispevki za borzo delo. Povišale so se socialne dajatve. Zneski, ki jih naši kraji za to prispevajo, so prav znatni prejemki socialnih ustanov pa z njimi v nobenem razmerju.

Premalo se delavci, ki imajo pravico do podpor, teh svojih pravic zavedajo in mesto da bi se potrudili, da dobe, kar jim po zakonu gre, prosijo in trkajo na vrata privatnega usmiljenja.

Zdi se nam zato potrebno opozoriti na to, da bodo brezposelni svoje pravice izrabili. Zakaj bi namreč naši ljudje samo plačevali, v primeru potrebe pa naj bi od tega nič ne imeli.

Prizadetim brezposelnim dajemo v njihovem interesu tale navodila:

Podpiranje nezaposlenih delavcev vršijo javne borze dela, odnosno za rudarske in topilniške nezaposlene delavce glavne bratovske skladnice. Ko delavec izgubi delo, se mora takoj javiti z delavsko knjižico v domači občini. Občina knji-

žico odpošlje javni borzi dela, odnosno bratovski skladnici, ki s posebno tiskovino preskrbi članstvo dotičnega delavca pri Okrožnemu radu odnosno pri glavni bratovski skladnici. Na podlagi ugotovljenega članstva se potem brezposelnim odmerjajo tudi podpore.

Dne 1. januarja 1958 je izšla v službenih pravilih nova uredba o podpiranju brezposelnih. Ta uredba določa, da se od izrednih podpor sme dati ena petina kredita osebam, ki še nimajo nikaškega članstva pri delavskem zavarovanju, torej tudi takim, ki doslej še niso bili zavarovani pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. Kako se pride do teh podpor, danes še ne moremo točno dati navodil, ker uredba v službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine šele izide v prihodnjih dneh. Ko naredba izide, bomo prinesli potrebna navodila.

O podporah za nezaposleno rudarsko in topilniško delavstvo pa točno govori novi pravilnik o bratovskih skladnicah, ki je bil priobčen v službenem listu kr. banske uprave dravske banovine v 11. številki 9. letnika (februar 1958). Pojasnila o tem dobite pri Zvezi združenih delavcev v Krekovem domu.

ZZD je zmagala

Stojimo sredi volilne borbe strokovnih organizacij. Volile bodo svoje zakonito zastopstvo nasproti podjetju, svoje obratne zaupnike. Tem zakon nalaga dolžnost in pravico, da čuvajo interese delavstva. Obenem jih štiti pred samovoljo delodajalca vse dotlej, dokler delajo v mejah zakona.

Dobri obratni zaupniki so zato za varstvo delavskih koristi brezpogojno potrebni.

Zato je Zveza združenih delavcev zaradi varstva koristi vsega delavstva te volitve proti volji nekaterih, naslonjena na zakon, za letos naravnost izsilila.

Proti so bili razrešeni obratni marksistični zaupniki, ki so po svoji krivdi mandat zapravili, proti je bila zlasti levčarska skupina marksistov. Ostali organizaciji: Jugoslovanska strok. zveza in Narodna strokovna zveza sta bili po naših točnih informacijah za volitve, pa sta zaradi nedslednega taktiziranja iz znane strahopetnosti pred marksistično demagogijo podlegli vplivu marksistov.

Zato so se tudi preostali zaupniki vseh treh skupin izjavili proti volitvam. Ne iz prepričanja, ampak iz strahu.

Igrale so organizacije JSZ in NSZ dvojno igro, ker sta se bali za simpatije in za glasove. V resnici sta iskreno želeli, da se volitve vršijo, da jih izdreza naša ZZD, češ, naj si ona nakoplje sovražstvo marksistov. Za vse to je ZZD vedela.

ZZD pa ni taktizirala, ni slepomišila. Njena borba ni zahrbtno hinavska, ampak je načelno jasna in brezkompromisna. Kot vredna nosilka novega delavskega pokreta se ne straši nobenega marksizma in je zato z vso jasnostjo postavila načelo, da se volitve vršiti morajo in je zato iz-

izjemo skupnih spalnic le samec, vstala takoj druga važna zahteva po zgraditvi delavskega doma za žene in dekleta.

Prepričani smo, da občinska uprava s tem tudi sama računa in da že danes skrbno misli na to drugo socialno, važno in potrebno inštitucijo, brez katere Jesenice ne bodo mogle dolgo biti.

dala letak vsemu delavstvu, v katerem zadosti utemelji svoje edino pravilno stališče, s katerim je v korist delavstva tudi zmagala.

Letak ZZD se glasi:

**VSEMU DELAVSTVU KID!
Obratni zaupniki in ZZD.**

ZZD zahteva volitve obratnih zaupnikov, ker je z odločbo zadnje upravne inštanace končoveljavno potrjena razrešitev znanih 5 obratnih zaupnikov;

ker tako zaupniški zbor ni več popoln in ne more zadostno vršiti svojih zakonitih nalog;

ker preostali zaupniki vsled velikega dotoka novega delavstva in vsled nastanka naše organizacije ne morejo trditi, da uživajo še zaupanje celotnega delavstva;

ker zavračamo samovoljno odločitev dosedanjih zaupnikov, da se njim samim podaljšajo mandati za tekoče leto. Proti taki uzurpaciji imamo ostre izjave odbornikov tudi drugih organizacij;

ker se nobena organizacija doslej še ni izrekla javno proti volitvam, nasprotno so nekatere po naših točnih informacijah sklenile, da se volitve vršiti morajo;

ker hočemo brezpogojno, da ima nad 3.500 delavcev KID svoje zakonito predstavništvo in z njim čuvarja svojih pravic.

Hočemo novih zaupnikov,

ki ne bodo z nezakonitim ravnanjem zapravili svojih funkcij v škodo delavstva;

ki bodo svoje dolžnosti vršili nepristransko in brez vmešavanja dnevne politike v strogo strokovno delo;

ki jim častna funkcija ne bo lestva za dosego osebnih koristi celo na škodo tovarišev delavcev;

ki ne bodo zavajali delavstva z neresničnimi vestmi zaradi interesov svojih organizacijskih skupin in jim bo volja delavstva in njegova zaščita sveta zadeva;

da ne zabredemo v brezpravno stanje, kamor bi nas brezskrbno rado porinilo nekaj dobro pre-

Glasovnica št. 1 je zelena

Za tistega, ki mu je pamet zdrava, je edino prava.

*

Bili so proti volitvam, pa bodo volili.

Pritoževali so se proti razrešitvam, pa jim priznavajo upravičenost.

Dopise svojega »glavnega« zaupnika obsojajo.

Izvoljeni obratni zaupniki funkcij ne bodo prevzeli.

*

Kdo jih bo volil potem? — Nihče kdor je pameten!

*

V petek bomo volili svoje zakonite zastopnike — obratne zaupnike. Štiri kandidatne liste se bodo potegovale za zaupanje delavstva. Diktat nekaj ljudi, ki so hoteli vsiliti voljo dveh inteligentov vsemu delavstvu, se je zrušil. Vse organizacije so vložile kandidatne liste.

Dokazano je danes, da je bilo naše stališče do letošnjih volitev pravilno in utemeljeno. Dokazano je, da so ostale organizacije delale napake, ko so proti volji svojega organiziranega delavstva zavzele stališče proti volitvam. Naša zahteva, da toliko število delavstva mora imeti svoje obratne zaupnike, je zmagala.

Vsa demagogija, laži in omalovaževanja naše mlade organizacije ZZD so se razblinile v nič. Ravno ob teh volitvah se je dokazalo, da stro-

kovni pokret ne sme poznati ovinkov, če hoče služiti v dobro in v korist občin interesov.

Organizacija ZZD se tega dobro zaveda in je prav pri teh volitvah utemeljila svoj obstoj. Od tega stališča se ne bo oddaljila nikdar, pa je to komu prav ali ne. Njena osnova je jasno strokovno delo. Interesi tisočev delavstva so temeljna podlaga vsega njenega dela. To je njen program, s katerim pridobiva delavstvo v svoje vrste in le njemu služi.

Zadnja seja volilnega odbora je po svojem poteku in izjavah predstavnikov ostalih organizacij razgalila njihovo demagogijo. Koliko je bilo predbacivanj, da bodo bodoči zaupniki samo tisti, ki jih želi imeti tovarna. Na kandidatnih listah pa vidimo imena in to celo na prvih mestih ravno tistih, ki so te očitke raznašali osebno in po svojem časopisju. Sami zase priznavajo, da jih želi KID imeti za zaupnike. Druga razlaga po njih govorenju zanje ni mogoča. **Dopis, ki ga je poslal volilnemu odboru bivši glavni zaupnik Ravnik, »jih ne briga in ga obsojajo«.** Sami izjavljajo, »da so res nekateri bivši zaupniki prekoračili svoje delovno področje in povzročili znane razrešitve«. **Marksistični predstavnik je to izjavil na seji volilnega odbora.** Za primer izvolitve ni gotovo, če bodo funkcije prevzeli. Sama neresnost, sama nestvarnost. Delavstvo zato uvideva, da s takim delom ne more prav nič pridobiti, zato tudi zapušča njihove vrste.

Delavstvo! Na dan volitev napravi obračun z lažjo in z nepravilnim delom in glasuj za kandidatno listo: I. — glasovnica zelena!

Rešitev iz denarne krize

Po našem dnevnem časopisju so zginili tisti oglasi, ki so izpričevali, kako daleč je nekaj let nazaj padlo zaupanje v naše denarne zavode, v banke in v naše hranilnice.

Vsak dan si namreč lahko bral v tem časopisju, kako so ponujali naprodaj hranilne knjižice raznih podeželskih pa tudi mestnih denarnih zavodov. Včasih so jih nudili za polovično ceno njihove dejanske vrednosti pa tudi še ceneje.

Niso bili ti ponudniki vedno taki, ki bi morali to delati iz lastne gospodarske stiske, ampak jih je gnal k temu po večini le strah, da bodo njihove vloge sploh izgubljene. Neodgovorni ljudje so širili med narodom najrazličnejše govornice, ki so ob splošnem nezaupanju do notranje državne uprave in zaradi kritičnih razmer do sveta zunaj naše domovine bile dovolj močne, da so vzbudile pri vlagateljih dvom in strah za njihove lastne prihranke, naložene po raznih denarnih zavodih.

Govorili so, da bodo sploh vsi denarni zavodi prepadli, da hranilnice nikoli ne bodo začele red-

skrbljenih inteligentov obenem z družbo desetorice zagrizenih levičarjev;

da stremo brezvestno izigravanje delavskih interesov;

da se oddolžimo svojemu poštenemu članstvu;

da ustvarimo pozitivno uspešno strokovno delovanje za celotno delavstvo.

Bog živi!

**Strokovna organizacija delavcev ZZD
Jesenice.**

Na zahtevo ZZD je oblast volitve razpisala. ZZD je zmagala.

no poslovati. Pravili so, da bo država zasegla del vlog, da bo z njimi krila dolgove kmetov, ki so prišli pod zaščito. Dalje, da bo enostavno zasegla del premoženja. Razširjali so vesti, da bo denar razvrednoten, da bo prepadel, da se lastniki hranilnih vlog lahko pod nosom obrišejo za svoje prihranke.

Nastala je tako med varčevalci splošna zmeda in popolna negotovost ter so mnogi kljub resnim opominom naravnost drveli, da rešijo, kar se rešiti da. Bilo je, kakor da hiša gori nad glavo. Nekaterim posameznikom je to šlo prav dobro v račun. Iz skupne nesreče so kovali zase profit. Zlasti pa je šlo to v račun tistim samozvanim oblastnikom, ki jih narod nikoli ni maral in jim je bila zato njegova odpornost vselej trn v peti. Veselili so se gospodarskega poloma njegovih združnih ustanov in so ga sami po svojih močeh pospeševali: Zavedali so se, da je zlasti naše združništvo močna hrbtnica proti nasilju in čuvarica svobode ljudstva. Zato niti s prstom niso hoteli migniti, da bi rešili pereče skrbi in velike denarne škode, ki jo je prinesla s seboj denarna kriza.

Nove naložbe zato niso več pritekale v domače denarne zavode. Narodno premoženje je šlo vedno bolj proti jugu. Pa tudi narod je čimdalje bolj od tam odvisen postajal. Sredi vseobčnega padea vlog so se dvigale le vloge pri Poštni hranilnici, njej je ostajal čisti dobiček in z njim vpliv in moč tistih, ki so z denarjem, ki se je stekal pri njej, razpolagali.

Ne samo, da so zato vloge doma zmrznile, tudi kredit je zmrznil. Posojila so postajala skoro nemogoča. Trgovina, obrt in industrija, vse je računalo le s takojšnjimi plačili. Vse tok življenja se je nenadoma spremenil, povzročal nešteto neprilike, stavljal vse mogoče ovire. Stiska je čimda-

Z Bohinja

Zaveden Slovenec, bohinja grča, voli samo listo katoliškega slovenskega delavstva. Njej bo oddal svoj glas. **Zeleno glasovnico vložil, druge strga in vrže proč!**

Iz Zabreznice

Občni zbor ZZD smo imeli preteklo nedeljo. Prav dobro je bil obiskan. Centralo je zastopal poslovni tajnik jeseniškega okrožja tovariš Gasar Albin. Veseli smo bili rasti naše moči in v novo leto gremo z novimi silami na delo. Pri volitvah za obratne zaupnike KID bomo do zadnjega oddali glas naših listi, ki je prva. V novem odboru je prevzel predsedstvo tovariš Andrejčič.

Z Gorij

Katoliški delavci, volimo v petek vsi brez izjeme listo Zveze združenih delavcev!

Igralci, gledalci, poboljšajte se!

Par besed našim igralcem, par besedi našim gledalcem: Živa beseda naj ima prednost pred filmskim trakom. V njej živi in dela naš človek za našo stvar. Izživlja svoj optimizem in gre na delo preko črnogledov ter daje samega sebe v korist pokreta — stvari. Prav je tako. Ni pa prav, če se daje le na pol, le za svojo zabavo, le za zmago svojega kapricnega stališča. Napak je, zelo napak, če na odru rešuje igralec svojo nalogo le polovičarsko, brez duha in brez srca. Netaktno je, če se svoje vloge ne nauči in igra za šepetalcem slabo posneto gramofonsko ploščo. Sram ga mora biti, če ljudi povabi k vsebinsko lepi predstavi, ki jo s svojim podajanjem in neznanjem izmaliči v golo dolgočasje. Igralec mora vpreči vse svoje duševne sile, da v igri ustvari resničnega človeka z njegovimi bolestito in veseljem, z vsem bogastvom duše, ki se v svetu bori za zmago pravega in lepega nad zmoto in zablodo. Oder mora biti leca ustvarjanja in dviganja, ne sme pa biti mašilo življenja. Nekateri naši igralci naj se kot redke izjeme v častni vrsti drugih, teh vrstic, ki smo jih zapisali v skrbi za dober oder in za lepo besedo, kar na pamet nauče in naj jih ponavljajo tako dolgo, da jim bodo prešle v mozeg in kri.

Igralci morajo gledalce potegniti v področje odrskih dogajanj z neodoljivo silo. Gledalec mora ob odru doživljati resničnost, pozabiti na iluzijo, vsega se predati

nitim, ki jih tke igralec v ustvarjanju oseb odrske umetnine. Duh mora okleniti duha in ga voditi skozi čeri in čare življenja. Če igralec ne igra z dušo, kako naj se to zgodi.

Morda je v tem krivda, da so gledalci po tolikih letih odrskega delovanja v naših društvih še vedno tako nevzgojeni, ker v igralcih ni bilo zadosti duše. Toda vseeno, take plitkosti, kakor jo tu in tam opažamo pri gledalcih, vendar ne bi smelo biti. Resnega človeka zelo neprijetno moti nedoumevanje igralcev, nič manj pa nerazumevanje sogledalcev. Smeh pri tragičnih scenah razdere vsako iluzijo, ubije duhovno gledanje. Zdi se, da so nekateri gledalci pri odrskih prireditvah še vedno tako duhovno plitki, da sami iz sebe potekanju igrskih dogajanj ne morejo slediti. Kakor otroci so, ki bi jim bilo treba najprej na kratko razložiti vsebino predstave, posneti njene globine in jih še poučiti, kako naj se ob posameznih dejanjih zadržijo. Morda ne bi škodilo, če bi tako po dobri odrski pripravi res prav iz temeljev začeli graditi in vzgajati tudi našo gledališko javnost. Že vzgojenim bo prav, da jim nevzgojeni ne bodo kratili njihovih duhovnih užitkov.

Poboljšajmo se vsi v dejanju, pa bo oder res širil pravo kulturo in izobrazbo in bo vsem prav.

lje bolj naraščala. Nekateri denarni zavodi so bili prisiljeni, da so poslovanje dobesečno ustavili. Na desetisočdinarske vloge v nekaterih krajih niso mogli izplačati niti kovača na leto.

Naši najboljši ljudje, ki so še vedno upali in drugim vero dajali, da se bo vendar še vse popravilo, so že sami začeli v srcu dvomiti, da bi se res. Nesreča se je, kakor bolezen, vse preglo-

boko zajedla, čimdalje bolj je nosila videz nezdravljivosti.

Ko pa je bila sila na višku, je po dolgem prizadevanju z narodom čutečih mož prišlo upanje na rešitev. Z močno gesto so ti pregnali strah in bojazen in ustvarili s svojimi ukrepi možnost nove pozitivne naših denarnih zavodov in novega gospodarskega procvita. (Dalje prihodnjic.)

Naša hranilnica v letih krize

Medtem ko so mnoge hranilnice svoj obrat v preteklih letih krize tako rekoč ustavile, je naša hranilnica v župnišču vendar še kolikor toliko obratovala.

Njeno vodstvo je imelo posebno srečo, ko je ves razpoložljivi denar zadruga naložila brezpogojno varno v domačem kraju. Nobenih zneskov ni imela hranilnica naloženih po raznih bančnih zavodih, pri katerih so naložbe zamrzile. — Nad vsem izposojenim denarjem je imela zato tudi vedno točen pregled, kar bi ne mogli trditi, če bi z njenim denarjem razpolagali drugi denarni zavodi.

Hranilnici zato ni bilo treba odpisovati nobenih izgubljenih in dvomljivih terjatev. Vedno je ostala visoko aktivna.

Stare vloge je izplačevala z ozirom na dejanske potrebe v mejah možnosti. Uživala je v tem oziru pred drugimi tovrstnimi zavodi zavidljivo stališče.

V letih krize je bilo stanje:

	vlog izplačala	prejela vlog
leta 1932.	din — 1.681.569.—	din 1.234.570.—
leta 1933.	din — 1.423.767.—	din 1.060.231.—
leta 1934.	din — 1.095.443.—	din 699.544.—
leta 1935.	din — 904.853.—	din 805.210.—
leta 1936.	din — 891.731.—	din 671.210.—
leta 1937.	din — 1.110.312.—	din 848.040.—
Skupaj	din 7.107.675.—	din 5.354.695.—

Tako je zadruga izplačala vsako leto približno eno petino vseh vlog, kakor jih je imela v začetku vsakega leta.

Nove vloge je izplačevala vedno takoj brez pridržka.

Mnogi vlagatelji tujih hranilnic so zato prosili v tem času, da bi mogli svoje dobroimetje po prepisu pri Zadrugi zvezi prenesti kot vloge na naš zavod, kar so pa morali zaradi ohranitve koristi starih vlagateljev odklanjati. Vsekakor pa to izpričuje zaupanje, ki ga naša hranilnica uživa drugod.

Promet v teh letih je bil naslednji:

leta 1932.	din 8.102.798.89
leta 1933.	din 6.797.430.34
leta 1934.	din 6.776.951.42
leta 1935.	din 8.463.858.64
leta 1936.	din 6.564.550.04
leta 1937.	din 8.216.234.86
Skupaj	din 44.921.824.19

Upajmo, da bo s splošno sanacijo denarnih zadrug tudi ta naš domači zavod začel polagoma popolnoma z rednim poslovanjem v veliko korist vsega jeseniškega in okoliškega gospodarstva.

Prvi znaki izboljšanja so se pokazali že v preteklem letu, kar kažejo tudi številke iz bilanc o prejemkih in izdatkih vlog in o splošnem prometu v preteklem letu. V istem tempu izboljšanja sta potekla tudi prva dva meseca tekočega leta.

Pri zdravi, trdni osnovi zavoda je zato njen ponovni razmah in procvit zagotovljen.

DIN 80.000

je dobila
1/2 srečka
državne
razredne
loterije
št. 40.440

prodana na Jesenicah iz zna-
ne srečne slovenske kolekture

MILANA LAVRIČA

BEOGRAD, DOENKAREOVA 25

Za elektriko

vse najcenejše in ugodnejše pri

Jože Markež

elektrotehnično podjetje

Jesenice, Murova, tel. 605

Zadružna tiskarna Ljubljana Tyrševa 17

se priporoča jeseniškim tiskam
za izdelavo vseh v knjigotiskarsko
stroko spadajočih del, ki jih izvrši
lepo, solidno in po nizkih cenah

Telefon šte. 30-67

Varno
naložite svoj
denar!

HRANILNICA IN POSOJILNICA NA JESENICAH

obrestuje vse stare in nove
vloge po 4%. Nove ve-
zane pa po 5%. Vaš de-
nar je varno naložen pri
njej. Zanj garant, hranil-
nične rezerve, zanje jam-
čijo tudi vsi zadrugi člani
z vsem svojim premože-
njem. Najmanj stokratna
je ta garancija.